

МОЩЕНКО Кость Васильович (21. 05(02. 06). 1876, Суми — 16. 09. 1963, м. Дармштадт, Німеччина) — архітектор, етнограф, музеєзнавець. Член Асоц. художників Червоної України (1926), Всеукр. археол. комітету. Навч. у Казан. худож. училищі (Росія, 1898–1901), С.-Петербур. АМ (від 1902), Політех. школі у Львові. Працював у природн.-істор. музеї Полтав. земства й Полтав. краєзн. музеї (1906–24; у 1920 заарешт. за звинуваченням у контррев. діяльності, 1921 звільн. за відсутністю доказів; 1941–43 — директор). Водночас від 1918 — співзасн. і чл. Укр. наук. товариства дослідж. й охорони пам'яток старовини й мистецтва на Полтавщині. Проектував будинки, оформляв інтер'єри в укр. стилі (оздобив концерт. зал та їдальню Укр. клубу в Полтаві, 1913), керам. посуд, тканини, різьблені речі. 1925 переїхав до Києва, очолив відділ станк. живопису Києво-Печер. істор.-культур. заповідника; від 1926 — відділ нар. мистецтва, від 1928 — істор.-побут. відділ Всеукр. істор. музею. 1930 звільн. з посади в музеї. Від 1932 — арх. Всеукр. худож.-реставрац. майстерень. 1933 заарешт., до 1937 перебував на засланні у Казахстані, 1943 емігрував до Німеччини. Вивіз частину етногр. збірок Полтав. краєзн. музею (укр. нар. плахти, зразки вишивки і різьблення доби

Гетьманщини й пізнішого часу, унікал. збірку писанок та колекцію з 4-х тис. замальовок писанк. орнаментики), що стала основою для Музею при церкві св. Андрія Первозваного (м-ко Бавнд Брук, шт. Нью-Джерсі, США). Учасник виставок у Києві (від 1906), Харкові (1927), Полтаві (1940). Деякі роботи зберігаються у Полтав. ХМ.

Основні праці

Досліди селянського будівництва Кам'янецьчини // Коротке звітлення Всеукр. археол. комітету за археол. дослідження року 1925–1926: за 1925 рік. К., 1926; Академік Микола Біляшівський як музейний робітник // Укр. музей: 36. перший. К., 1927. Вип. 1; Нарис матеріального побуту (Полтавщини) // 36. [Полтав. держ. музей]. Полтавщина. Т. 2. П., 1927; Український будинок Г. П. Галаґана. Мюнхен, 1962.

Рекомендована література

1. Власенко І. Кость Мощенко і Полтавський краєзнавчий музей // Полтав. краєзн. музей: 36. наук. ст. 2001–2003 рр. П., 2004.

В. М. Ханко

Бібліографічний опис:

Мощенко Кость Васильович / В. М. Ханко // *Енциклопедія Сучасної України* [Електронний ресурс] / Редкол.: І. М. Дзюба, А. І. Жуковський, М. Г. Железняк [та ін.] ; НАН України, НТШ. — К. : Інститут енциклопедичних досліджень НАН України, 2019. — Режим доступу: <https://esu.com.ua/article-69432>

2001-2025 © Ця енциклопедична стаття захищена авторським правом згідно з чинним законодавством України (докладніше).